

בבא קמא לה

עניין: טוען ונטען – טענו חטין והודה לו בשעורין

רא"ש סי' טו

זו מז [דף לה ע"ב] **גמ'** [ע] אמר רבה בר נתן טענו חטין והודה לו בשעורים פטור. פירש רש"י פטור אף מדמי שעורין דהא אומר לאו שעורין יהיב ליה ואחולי אחליה גזיה. וכן פירשו החוספות כיון דטענו חטין ולא טענו שעורים מוחל לו השעורים. ותמיהני על סברא זו דמלתא דשכיחא הוא שיש לאדם כמה תציעות על חצירו ואין רוני לחוצעם צפעס אחת ותוצע אחת מהן ומשום הכי לא מחל על שאר התציעות. ועוד דלא דמיא דף דרבה בר נתן למתניתין דאף את"ל טענו חטין והודה לו בשעורים חייב דמי שעורים דלא מחל בשתיקחו על השעורין צמתניתין פטור. דטעמא דמתניתין לאו משום מחילה הוא אלא דטעמא אחרינא איכא צמתני' [פ] שהרי הניזק מודה שלא הניקו אלא שור אחד וכטוענו שהגדול הניקו הרי פטר את הקטן. ואפילו אי

הכי דחייב אס לא טען צאותו זמן. והר"מ הלוי ז"ל פירש הא דפטור מדמי שעורין לאו משום דהודה ולא משום דמחיל אלא משום דהודאתו שהודה בשעורין לאו הודאה היא דנתחייב עליה. דכי אמרינן הודאת בעל דין כמאה עדים דמי היכא דאמר להו לסהדי אחס עדי ואפילו צפני שנים כדאיתא צפרק זה צורר (דף כט:). א"נ צפני צ"ד ואפילו לא אמר להו אחס עדי. והוא שצבעו והודה. [ר] כדאיתא צתוספתא הודאת בעל דין [ש] כמאה עדים (דמי) אימתי צומן שצבעו והודה אצל אס הודה מעצמו יכול לחזור צו. הלכך אי הדר טעין ואמר תן לי לכל הפחות שעורין שהודית לי [ת] וקאמר משטה אני צך פטור. אצל אס לא טען משטה אני צך חייב. ולא נהירא לי דא"כ מאי פריך לרבה בר נתן ממתני'

מהר"ל דרך חיים פ"ד מכ"ב

ואמר כי הוא יתעלה ויתברך מוציא הדבר אל הפועל לכך הוא עד. וכן הוא בעל דין שצריך שיהיה כאן מי שתובע הדין ומבקש הדין ואם אין כאן מבקש הדין כלומר שאם אין הדבר שהדין עליו כנגד אחר אין כאן דין, והשם יתברך הוא בעל דין שאם חטא החטא הוא כנגד השם יתברך והוא מבקש הדין וכמו שהוא דיין עתה כך הוא דיין לעולם.